

Beste natuurvrienden,

alhoewel één van de basisprincipes van NVO luidt: “We wandelen in vrij toegankelijke gebieden, je kunt er dus steeds zelf terugkomen” maken we daarop 1 keer op 2 jaar tijd een uitzondering. Omdat we niet willen achterblijven bij Beaufort, Brugge, Venetië etc... hebben ook wij dus een heuse biënnale (fancy schmanzy). Daarvoor vragen we steeds netjes toestemming aan de havenmeester en zo krijgen we toegang tot de Mercator Marina. Licht deinend trokken op **12 en 13 juni** maar liefst **43 NVO-ers** (op zaterdag 10 AM en 13 PM, op zondag 14 AM en 9 PM) over de pontons om op de muren en in het water samen te speuren naar fraaie waarnemingen, en dat lukte deze keer weer heel goed (al zeggen we het zelf).

Alhoewel vervuiling in de dokken zowel historisch (door de oude scheepswerven in het derde dok) als hedendaags (inwaaierend vuil, riooloverstort, olie en brandstof van de jachten) heel sterk is, vult de natuur toch alle beschikbare hoekjes en kantjes in met planten en dieren. En het zijn vooral de dieren die hier de bovenhand halen. Een touw van een meter lang die “vergeten” wordt

en 2 jaar mag begroeien blijkt dan honderdduizenden, zo niet miljoenen, vaak kolonie-vormende dieren te bevatten. De studie van al deze levensvormen is weer een hobby apart waar je een hele tijd zoet mee kunt zijn (al is het in zeewater).

Hoeveel duizenden toersiten passeren hier elke dag zonder te beseffen welke complexe leefwereld vlak bij hun voeten ligt? Maar als NVO-er weten we wel beter. We zoeken naar grote en kleine, gewone en vreemde dingen en kraaien van plezier als

we een blote Strandgast vinden of gillen het uit als een Steurgarnaal opeens een bokkensprong maakt... jaja, NVO houdt je jong, reken maar van yes.

Metten is weten... na deze derde activiteit vinkten we in 2021 al 188 verschillende soorten af. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1024 verschillende soorten** geworden. Bij elk verslag voegen we 12 foto's met een woordje uitleg waarbij we proberen steeds andere soorten in het spotlicht te zetten, zo passeerden al **876 verschillende soorten** de revue. Je kunt al die foto's en tekstjes ook bekijken in samenvattende excel-bestanden, te vinden op onze site via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen vaak voor mooie foto's (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) en zo vind je op het einde van dit verslag maar liefst 10 extra foto-pagina's (bedankt Annemie, Natacha, Carine, Andre, Dirk en Jef). De mooie foto's op deze voorpagina zijn van de hand van Andre.

Overal waar wat te bikkelen valt scharrelen in het zeewater wel wat **Strandkrabben** rond, het zijn de opruimers van het mariene milieu. Ze kunnen flink groot worden (pantser tot 9 cm breed) en flink assertief (borderline agressief) zijn. En toch krijgen ze het de laatste jaren wat moeilijk. (foto : waarnemingen.be)

De problemen van onze Strandkrab worden veroorzaakt door concurrentie met nieuwe, vaak invasieve soorten. Zo kregen we in de dokken de **Blaasjeskrab** te zien die uit Azië afkomstig is en pas 20 jaar geleden in onze streken terecht kwam via ballastwater van schepen. Ze zijn nu al overal te vinden. (foto : JaVa)

De warme periode van de voorbije weken is echt geen pretje voor wie last heeft van hooikoorts. Alle grassen, zoals deze **Kropaar**, hebben tijdens de natte, koude lente gewacht op beter weer. Nu bloeien ze allemaal tegelijk en omdat ze de wind gebruiken voor hun bestuiving produceren ze veel, heel veel stuifmeel. Met een nooit geziene hoeveelheid graspollen, die tegelijk in de lucht zweeft, tot gevolg. (foto : JaVa)

"Die groeien hier omdat hier veel bootjes varen"... "Je vindt die veel in Mannetjesvare"... "Bestaan er van die plant ook vrouwtjes?"... tja, als gids moet je soms wel wat geduld opbrengen als je een soort zoals **Mannetjesvaren** bespreekt. Een half valiumpje voor de start doet wonderen. (foto : JaVa)

Je moet veel geluk hebben (of thuis een marien aquarium in je garage zetten) om een **Oorkwal** zo mooi in beeld te kunnen brengen. Kwallen hebben netelcellen waarmee ze prooiën kunnen verdoven. Bij deze soort zijn die netelcellen niet straf genoeg om de menselijke huid te doorboren, tenzij je hoog-sensitief bent natuurlijk... (foto : Hans Deblauwe)

Af en toe weet de natuur ons te verrassen met wel heel vreemde soorten. Op de muren vonden we (2 van de 4 ploegen toch) deze **Strandgast**, een primitief insect dat behoort tot de Steenspringers-familie. Wie die namen bedenkt? Geen idee. Maar nu kun je wel zeggen : "Ik heb deze week een Strandgast van de muren geplukt en in een loeppotje gestopt". (foto : JaVa)

Je kunt je bij de soortnaam **Doorschijnende zakpijp** vanalles inbeelden maar waarschijnlijk niet deze zachte, halfdoorzichtige massa. Zakpijpen zijn zeer kleine diertjes die samen toch een aardig grote kolonie kunnen vormen en al filterend plankton eten. Deze soort herken je aan de fluo kring rond de in- en uitstroomopening. (foto : waarneming.nl)

Ook de **Gesterde geleikorts** (= Paarse geleikorst) is een zakpijp en dus opgebouwd uit kleine diertjes. Ze vormt geen kruikvormige kolonie maar een dikke paarse korst met witte sterren. Hoe die organismen "afspreken" wie wat doet of wie welke kleur krijgt... dat gaat ons NVO-petje wat te boven. De foto toont een kleine kolonie van dichtbij. (foto : waarneming.nl)

Ondanks de droge en warme omstandigheden op de dokmuren zijn er toch wel wat plantensoorten die er zich goed in hun sas voelen (toevallige woordspeling). Niet toevallig vind je dan vaak het woordje "muur" of "steen" terug in de soortnaam, zoals bij deze **Muurvaren**. (foto : waarnemingen.be)

De leden van de vetplantenfamilie, waartoe ook **Muurpeper** behoort, zijn allemaal heel goed aangepast aan deze moeilijke habitat. De bladeren zijn verdikt om waterreserve op te slaan en hebben een wasachtige buitenlaag om verdamping zoveel mogelijk te beperken. (foto : waarnemingen.be)

Wie goed uit zijn doppen kijkt (of iemand meeheeft die goed uit haar doppen kijkt... waarvoor dank, Christine) kan vreemde dingen vinden. Want vreemd kun je zo'n **Spookkreeftje** spec. echt wel noemen. Ze houden zich met de achterpoten vast en proberen dan met de lange voorpoten kleine passerende diertjes te vangen. (foto : waarneming.nl)

Deze **Steurgarnaal** spec. is minder vreemd want ze lijkt sterk op de ons welbekende Gewone garnaal. Ze wordt wel een flink stuk groter en heeft een "bochel" op de rug. Er bestaan verschillende soorten die vaak aan de hand van het rostrum (de lange stekel op de kop) te herkennen zijn. (foto : waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 27 juni** wandelen we door een stukje onbekend Jabbeke: het **Maskobos**.

(de info-mail valt in je mailbox op maandag 21 juni)

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 27 juni** : wandeling door het **Maskobos** in Jabbeke
Start : 08u50 en 13u50 parking aan kerkhof Jabbeke / Aartrijksesteenweg 93 / Jabbeke
- **Zondag 11 juli** : wandeling door **Domein Raversijde**
Start : 09u00 en 14u00 aan de Sint-Rafaëlkapel / Duinenweg 87 / Oostende
- **Zondag 25 juli** : wandeling langs het **Vloethemveld** in Zedelgem
Start : 09u00 en 14u00 op de grote parking / Diksmuidse heirweg 2 / Zedelgem
- **Zondag 08 augustus** : wandeling langs de **Groene 62**
Start : 09u00 en 14u00 aan de kruising Karperstraat en Groene 62 / Oostende
- **Zondag 22 augustus** : wandeling langs de **Gulke Putten** in Wingene
Start : 09u10 en 14u10 op de parking / Diksmuidse heirweg 2 / Zedelgem
- **Zondag 12 september** : wandeling door het **Maria-Hendrikapark** ('t Bosje)
Start : 09u00 en 14u00 aan de kruising Karperstraat en Groene 62 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : DiNo

Met iets minder goed weer trokken 10 NVO-ers zaterdagmorgen door het Mercatordok. Met zo'n kleine groep kan iedereen beter zien waarover het precies gaat en op de smalle pontons is er dan iets minder kans op een "oei-sorry"-plons-incident.

foto : DiNo

foto : CaVa

Zaterdagmiddag met z'n dertien maar ook dat verliep zonder natte pakken. Hier en daar ook wat nieuwe gezichten in de groep, het is altijd leuk om te merken dat de mond-aan-mond-reclame zijn werk doet. Voorlopig zijn advertenties in de Tips dus nog niet nodig om NVO levend te houden :)

foto : CaVa

Ondanks de moeilijke groei-omstandigheden (warm en droog) op de muren weten toch heel wat planten er een plaatsje te veroveren.

Links boven beginnend en met de klok mee:

- **Steenbreekvaren**
- **Hertshoornweegbree**
- **Darmwier** doet zijn naam eer aan
- **Klimop**
- **Muurpeper**
- **Vijg**

foto : DiNo

foto : AnPo

Soms probeer ik me achteraf te herinneren wat ik in godsnaam aan het uitleggen was tijdens deze foto's. Bij deze zitten in ieder geval: "Hoe brei ik een net?" en "hoe danst men in Hawaiï?". Tja, als gids moet je van alle markten thuis zijn.

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : AnPo

foto : AnPo

foto : AnBra

foto : CaVa

De kreeftachtigen speelden een hoofdrol tijdens deze wandelingen. Vooral de zondagnamiddag was het goed prijs want niet enkel de **Strandkrab** en de **Blaasjeskrab** kwamen in beeld maar ook enkele **Steurgarnalen** en zelfs een Spookkreeftje, van die laatste worden helaas geen bruikbare foto's gemaakt. (wel een astrale projectie maar dat is een ander verhaal)

foto : AnPo

foto : AnPo

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : JeDi

De zondagmorgen liepen me met z'n veertienen over de pontons. Dankzij de aanwezige lolbroeken waren er nogal wat jolige momenten en plezierige opmerkingen (geen wonder dat je als gids 's avonds pijn in je hoofd hebt).

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : DiNo

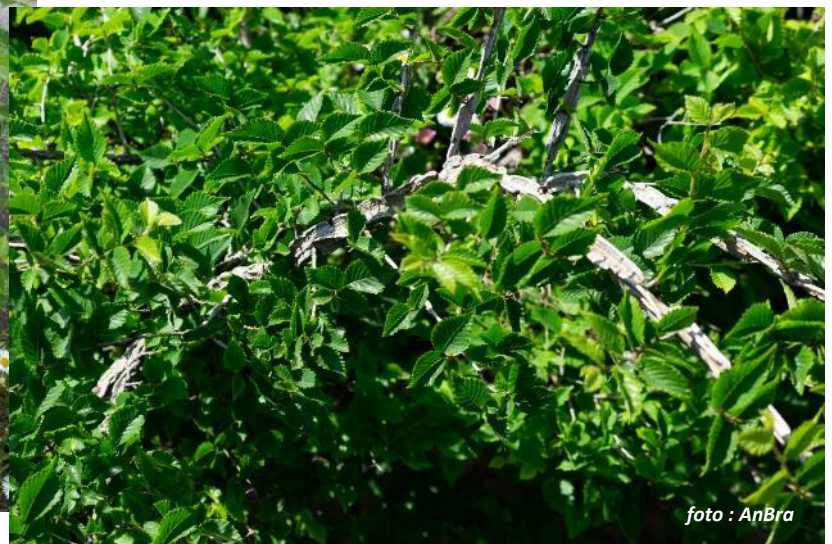
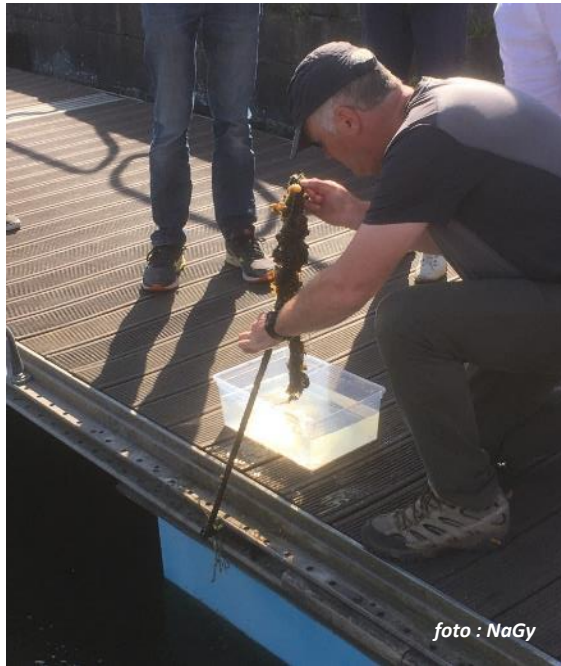
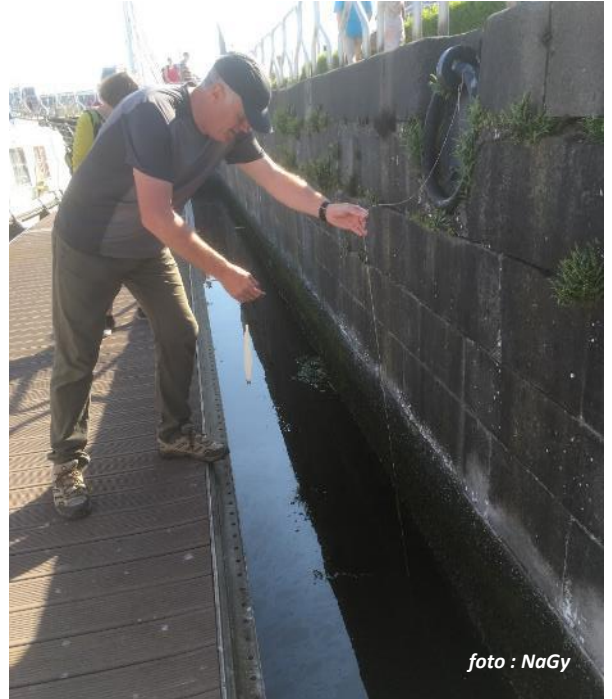

foto : AnBra

Niet enkel gespecialiseerde planten op de muren maar ook soorten die je in andere biotopen kunt vinden. Linksboven beginnend en met de klok mee : **Klein kruiskruid**; **Eikvaren** spec.; **Wolfspoet**; **lep** met kurklijsten (vleugelachtige vergroeiingen op de takken); **lep** zonder kurklijsten; **Bezemkruiskruid** (in het midden van de foto)

water scheppen, fuik ophalen, krab overheesteren, twee jaar lang een touw vergeten, dezelfde touw in een bakje water mikken... dat leer je allemaal niet op de cursus natuurgids hoor... maar al doende (en met vallen en opstaan) leert men... Gelukkig dekt de gidsen-omni-verzekering alle kosten van droogkuis, materiaalverlies en eventuele (al of niet levensbedreigende) verwondingen.

foto : DiNo

foto : AnBra

We hebben heel weinig vogels gezien tijdens deze wandelingen maar vanzelfsprekend wel wat meeuwen zoals de **Kokmeeuw** met zijn chocoladebruine kap en de **Zilvermeeuw** die toch vaak wel wat eten aan de onwetende toerist weet te ontfutselen. De landende meeuw is een juveniel (nog niet volwassen dus), dat zie je aan het bruinevlekte verenkleed. In dat stadium is het moeilijk om de verschillende soorten uit elkaar te houden. Larofielen (meeuwen-liefhebbers) kunnen dat ongetwijfeld wél in één oogopslag. Nog moeilijker te benoemen zijn de kolonievormende diertjes die in het zeewater leven. je zou natuurlijk kunnen zeggen : "een glibberige laag groeit hier op een blubberige knobbel" maar correcter is in dit geval : "een **Gesterde geleikorst** overgroeit hier een **Doorschijnende zakpijp**". Vertel dat maar eens aan de collega's als ze weer bezig zijn over het EK voetbal... ze zullen ongetwijfeld "onder de indruk" zijn :)

foto : CaVa

foto : AnPo

foto : AnPo

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : AnPo

foto : AnPo

Op zondagmiddag waren we met z'n negenen en dat was de kleinste groep deelnemers van het weekend. De oogjes van de gids stonden toen ook al op z'n kleinst dus dat kwam goed uit. Of die kleine oogjes iets te maken hadden met de nabespreking met de zondagochtend is niet zeker... maar geef toe, het was goed zitten op het terras van De Pelouse. Daar hielden we maar liefst 4 lange nabesprekingen en toch maar 2 bewijsfoto's.... verdacht...

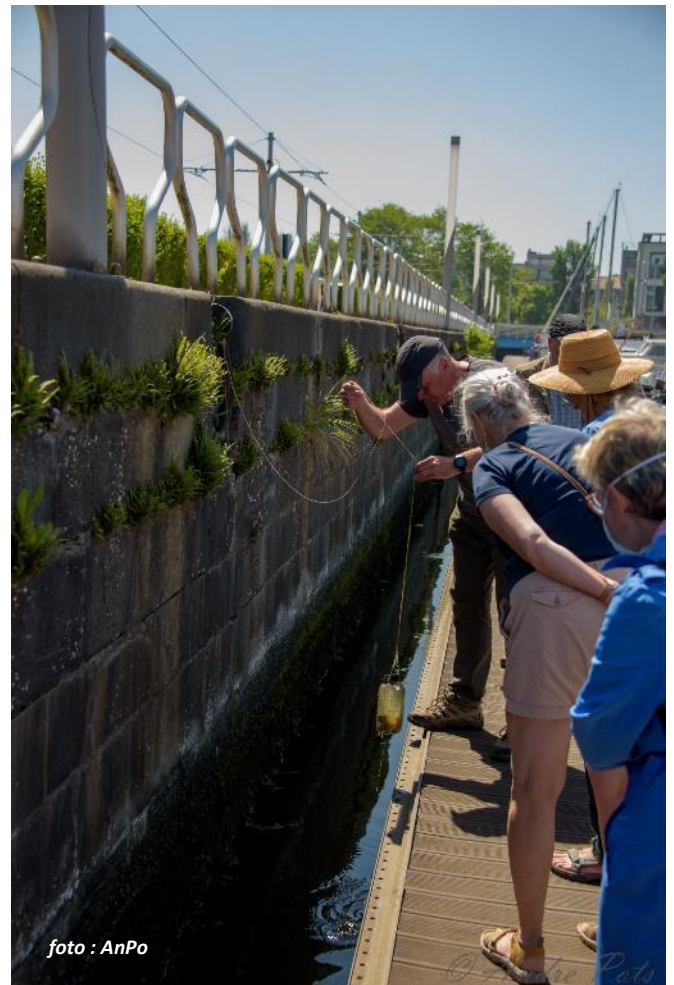

foto : AnPo

foto : NaGy

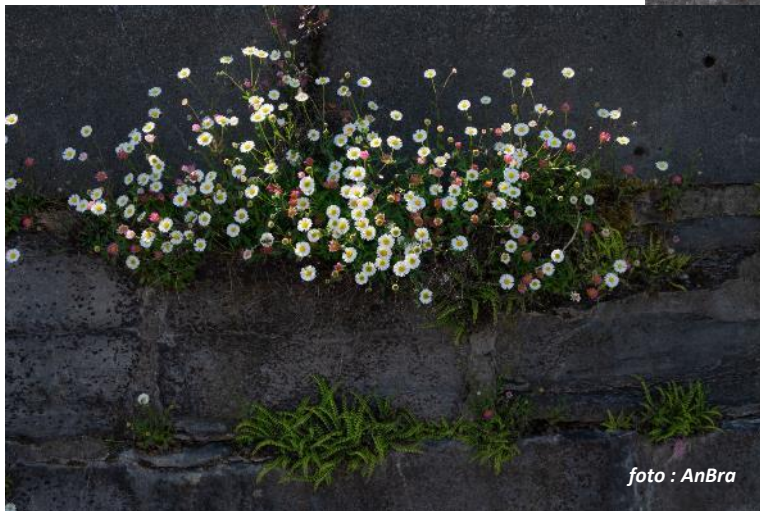

foto : NaGy

Beetje pijnlijk en licht genant... met veel verve vertellen dat **Muurfijnstraal** een inheemse plant is die in feite op rotsen thuishoort... en later, na een dikke tip van een NVO-er, internet-gewijs vaststellen dat je er flink naast zit. Deze soort komt oorspronkelijk uit Midden-Amerika en wordt daarom ook wel Mexicaanse margriet genoemd en onder die naam verkocht in tuincentra.

Nu maar hopen dat tegen de volgende wandeling de dieprode schaamblos al een beetje van mijn kaken is verdwenen.

Een supermooie NVO-foto om te eindigen.

foto : AnBra